

Annex II: Definities van gebruikte begrippen

Oktober 2009

De onderstaande begrippen worden in de volgende betekenis gebruikt:

- **Aanvraag (ook: subsidie-aanvraag):** Het geheel van in te dienen documenten, waarmee subsidie wordt aangevraagd.
- **Aanvrager (ook: aanvragende organisatie):** De organisatie die de aanvraag indient, hetzij als penvoerder van een alliantie, hetzij als zelfstandige aanvrager. Bij een positief besluit ten aanzien van de aanvraag is de aanvrager tevens subsidie-ontvanger.
- **Alliantie:** Samenwerkingsverband van één penvoerder en minimaal één mede-indiener. Zij sluiten daartoe een samenwerkingsovereenkomst. De organisaties van een alliantie zijn altijd Nederlandse maatschappelijke organisaties zonder winst oogmerk die werken aan de versterking van het maatschappelijk middenveld in het Zuiden om een bijdrage te leveren aan structurele armoedevermindering. Eén van hen treedt op als penvoerder, de overigen zijn mede-indieners.
- **Beleidsbeïnvloeding (BB):** een strategie voor structurele armoedebestrijding die tot doel heeft het veranderen van lokaal, nationaal en internationaal beleid en processen en structuren die armoede en ongelijkheid instandhouden of verergeren. De doelgroep van BB bestaat uiteindelijk uit de leiders en beleidsmakers in de (internationale) samenleving die de armoede willen bestrijden.
- **Complementariteit:** aansluiting van het programma van de maatschappelijke organisatie en/of de alliantie op het bilaterale programma van de minister of op andere donoren.
- **Contextanalyse:** een contextanalyse brengt de context binnen een land op een analytische wijze in kaart ter voorbereiding, uitvoering of aanpassing van een programma. In deze analyse wordt de omgeving in termen van omgevingsniveaus (micro, meso, macro), omgevingsaspecten (sociaal, economische etc.) alsook in termen van actoren & organisaties in kaart gebracht in relatie tot het aanpakken van de betreffende problematiek. Het doel van een contextanalyse is programmatisch maatwerk & meerwaarde te leveren.
- **Directe financiering:** fondsen die Nederlandse ambassades in het kader van de bilaterale samenwerking ter beschikking stellen aan Nederlandse, internationale en lokale maatschappelijke organisaties in het betreffende land.
- **Diversiteitsbeleid:** beleid dat ermee rekening houdt dat individuen op veel aspecten van elkaar verschillen, en waarbij de uitdaging voor de organisatie is haar medewerkers met hun uiteenlopende kwaliteiten optimaal in te zetten in het belang

van een duurzame ontwikkeling van de organisatie en van hen die daarin werkzaam zijn.

- **Doelgroep:** de mensen in het zuiden die worden beoogd baat te hebben bij de interventies van de maatschappelijke organisaties.
- **Doelmatigheid:** van de organisatie: betreft de relatie tussen de input en de kwantiteit en de kwaliteit van de output (prestaties).
Doelmatigheid van het programma: betreft de relatie tussen de netto-effecten enerzijds en de apparaatskosten en de programmauitgaven anderzijds.
- **Duurzaamheid:** de mate waarin partners en doelgroepen in staat zijn zelfstandig resultaten te blijven behalen.
- **Duurzame economische ontwikkeling en directe armoedebestrijding:** een strategie voor structurele armoedebestrijding die rechtstreeks is gericht op de verbetering van levensomstandigheden van mensen die in armoede leven door middel van duurzame interventies gericht op directe dienstverlening dan wel op het versterken van het vermogen van mensen om zelf te kunnen voorzien in basisbehoeften. De doelgroep van DAB bestaat uit mensen die in armoede leven.
- **Effectiviteit:** doeltreffendheid. De mate waarin de doelstelling dankzij de output, waaronder de inzet van beleidsinstrumenten, wordt gerealiseerd.
- **Harmonisatie:** afstemming van activiteiten met andere donoren in een ontwikkelingsland.
- **Hefboomeffect:** inzet van een middel ten behoeve van het behalen van een doel.
- **Impact:** positieve of negatieve, primaire en secundaire effecten op lange termijn die geproduceerd zijn in het licht van de doelstelling, direct of indirect, bedoeld of onbedoeld.
- **Indicator:** getalswaarde of maatstaf die een zo valide en betrouwbaar mogelijk beeld geeft van een ontwikkeling of een niveau.
- **Input (middelen):** apparaatskosten, waaronder materiële en personele uitgaven (inclusief inhuur) en programmauitgaven..
- **Instellingssubsidie:** een instellingssubsidie wordt verleend ten behoeve van de integrale kosten van de werkzaamheden van een organisatie. Een dergelijke subsidie is niet geoordeeld en kan derhalve voor alle activiteiten en alle overheadkosten van de organisatie worden aangewend. Dit brengt met zich mee dat het financieren van activiteiten met een programmasubsidie zou neerkomen op dubbelfinanciering van die activiteiten, zodat de combinatie van instellingssubsidie met een programmasubsidie niet mogelijk is.
- **'Jong en Vernieuwend':** organisaties die op 1 december 2009 niet korter dan één jaar en niet langer dan 5 jaar bestaan. Dit wordt aangetoond door een notariële oprichtingsakte van de organisatie.

- **Keten:** de actoren die er in samenwerking voor zorgen dat de programma investering uiteindelijk resulteert in de beoogde resultaten voor de doelgroep.
- **Maatschappijopbouw (MO):** een strategie voor structurele armoedebestrijding inhoudend het versterken van pluriforme en democratische maatschappelijke structuren en organisaties met als doel om verbeteringen in de inrichting en het bestuur van de samenleving te realiseren. De doelgroep van MO bestaat uit de organisaties in het lokale maatschappelijk middenveld (MMV).
- **Mede-indiener:** Organisatie die deel uitmaakt van een alliantie die voor een door een penvoerder in te dienen aanvraag in aanmerking wil komen voor MFS-II subsidie. De organisatie is niet de penvoerder. Uitsluitend Nederlandse maatschappelijke organisaties zonder winstoogmerk kunnen mede-indiener zijn.
- **Meerwaarde:** één of meerdere specifieke aspecten die een toevoeging vormen (ergens op).
- **Migrantenorganisatie:** een in Nederland gevestigde organisatie, zonder winstoogmerk en met aantoonbaar draagvlak, dat een externe doelstelling heeft gericht op ontwikkelingssamenwerkingsactiviteiten. Dit wordt aangetoond in de statuten van de organisatie. In de doelstellingen van de organisatie zijn voorts één of meerdere migratie-gerelateerd doelstellingen opgenomen. De achterban (het draagvlak) dient te bestaan uit migranten, dan wel de oorsprong van de organisatie ligt in een migrantengemeenschap. De leden van het bestuur en de uitvoerende leden c.q. werknemers bestaan voor de meerderheid uit migranten of hebben een aanmerkelijk belang in de migrantengemeenschap. Onder migrant wordt verstaan een persoon die van één land naar een ander land verhuist of is verhuist.
- **Mondiaal burgerschap:** burgers die kennis hebben van ontwikkelingssamenwerking en de armoedeproblematiek, die betrokken zijn en bereid zijn er actie voor te nemen.
- **Mondiaal programma:** een programma dat niet specifiek aan een land of een regio kan worden toegerekend.
- **Multi-actoren:** personen of instanties die een bijdrage leveren aan een programma of interventie, anders dan de direct belanghebbenden.
- **Netwerkorganisatie:** Een aantal autonome organisaties en/of individuen met een gezamenlijke juridische structuur die een gezamenlijk doel nastreven anders dan door de uitvoering van projecten. Het doel heeft betrekking op ontwikkelingssamenwerking. Netwerkorganisaties ondersteunen hun zuidelijke partners, maar werken eerder met dan via die partners.
- **Nulmeting:** Een nulmeting heeft tot doel het beschrijven van de uitgangswaarden ten aanzien van de uitvoering (activiteiten) en de effecten. Een nulmeting ten

aanzien van de uitvoering legt de basis om later vast kunnen te stellen of een en ander is uitgevoerd zoals was gepland.

- **Outcome:** is gelijk aan het (maatschappelijke) resultaat, waarop de beleidsinspanningen (de programma's) zijn gericht. Outcome wordt ook wel bruto-effect genoemd. Het gaat om de bedoelde of onbedoelde veranderingen die optreden als resultaat van de outputs; deze liggen niet binnen de span of control, wel binnen de span of influence.
- **Output:** veranderingen die resulteren uit de activiteit en die relevant zijn voor de verwezenlijking van de doelstelling; de output dient binnen de span of control te liggen. Prestaties.
- **Ownership:** eigenaarschap. De notie dat een bepaalde doelgroep zelf verantwoordelijk is voor de actie(s) die hij onderneemt om de situatie te verbeteren.
- **Partner of partnerorganisatie:** Een organisatie, niet zijnde een penvoerder of mede-indiener, veelal gevestigd in het Zuiden, met wie de Nederlandse maatschappelijke organisatie een structurele samenwerkingsrelatie onderhoudt, gericht op het uitvoeren van een programma.
- **Partnerland:** één van de 33 landen die een bilaterale samenwerkingsrelatie onderhoudt met Nederland. Zie annex III voor een overzicht van de partnerlanden.
- **Penvoerder:** De organisatie die subsidie aanvraagt voor de uitvoering van een voorstel dat door een alliantie zal worden uitgevoerd. De penvoerder is als subsidieaanvrager en – ontvanger met uitsluiting van anderen aanspreekpunt voor en verantwoordelijk jegens de minister als subsidieverlener. Uitsluitend een Nederlandse maatschappelijke organisatie zonder winstoogmerk kan penvoerder zijn.
- **Programma:** Bestaat uit een samenhangend geheel van activiteiten. Een dergelijk programma kan één of meer strategieën, landen of thema's bevatten.
- **Proselitisme:** bekeringsijver.
- **Samenwerkingspartners:** Samenwerkingspartners zijn geen zelfstandige aanvrager, penvoerder of mede-indiener. Dit zijn organisaties die samenwerken op sub-onderdelen van programma's met een zelfstandige aanvrager of met een penvoerder en/of mede-indiener van een alliantie. Hiervoor gelden geen restricties. Bedrijven, kennisinstellingen, zuidelijke organisaties, internationale NGO's of internationale netwerken kunnen samenwerkingspartners zijn. Samenwerkingspartners kunnen geen subsidie verkrijgen in het kader van MFS II.
- **Sleutelindicator:** kwantitatieve of kwalitatieve factor of variabele die een simpele en betrouwbare manier biedt om de resultaten te meten, om de interventiegerelateerde veranderingen weer te geven of om de prestatie van een ontwikkelingactor te helpen beoordelen.

- **Subsidie-ontvanger:** De organisatie waaraan subsidie wordt verleend, hetzij als penvoerder van een alliantie, hetzij als zelfstandige aanvrager.
- **Synergie:** door gezamenlijk optreden meerwaarde creëren die meer is dan de som der delen.
- **Track record:** de prestaties die een aanvragende organisatie en haar partners in het verleden hebben behaald.
- **Voorstel (ook: programmavoorstel):** Onderdeel van de aanvraag dat betrekking heeft op de te subsidiëren activiteiten. Het voorstel heeft een gezamenlijke overkoepelende doelstelling en bestaat uit één of meerdere programma's.